

Будівництво 7'19: найбільше зростання серед основних видів діяльності формувалося, в першу чергу, за рахунок нежитлового будівництва та інженерних споруд

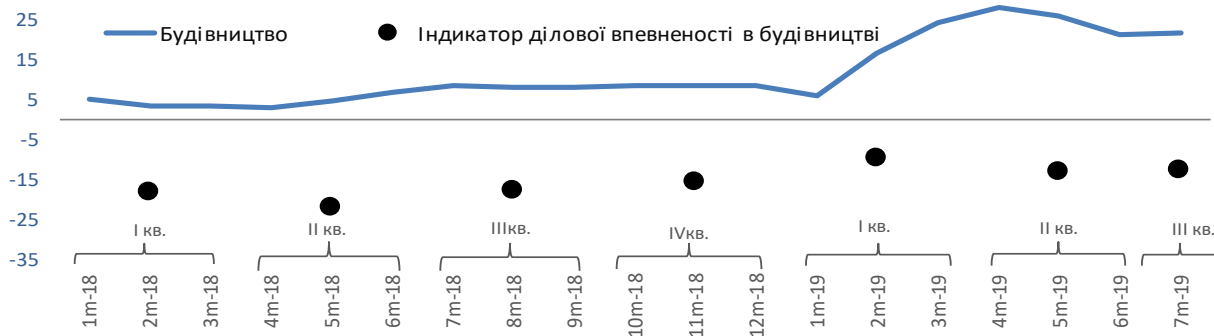
У січні-липні 2019р. (п/п) обсяг будівельної продукції зріс на 21,8% («плюс» 8,8% за 7 міс. 2018р.). Досягнення даного результату (найбільшого зростання серед решти видів економічної діяльності) було обумовлено активним фінансуванням будівництва **інженерних споруд та нежитлових будівель** за рахунок державного та місцевих бюджетів, коштів міжнародних донорів та власних коштів підприємств. Водночас у **житловому будівництві** спостерігалось незначне зростання, що стримувалося тривалим зменшення іпотечного кредитування на тлі значної пропозиції новозбудованого житла у попередні періоди.

У липні 2019р. (р/р) показник зростання будівельної продукції, нескоригований на ефект календарних днів, становив 15,2% («плюс» 16,7% у липні 2018р.), скоригований на ефект календарних днів – 14,5%.

Очікується, що до кінця поточного року темпи зростання будівельної продукції дещо уповільняться, проте **за підсумком 2019р.** залишатимуться на достатньо високому рівні. Позитивна динаміка підтримуватиметься попитом на проведення ремонтів та модернізацію об'єктів транспортної та виробничої інфраструктури, а також соціальних об'єктів, як за рахунок власних коштів підприємств, так і бюджетного фінансування.

«за 7 міс. у будівництві спостерігалось значне зростання обсягів виконаних робіт»

Рис. 1. Індекс будівельної продукції (п/п) та індикатор ділової впевненості в будівництві (кв. до попереднього кв.), %

Джерело. Держстат

Табл. 1. Основні види будівництва, % п/п

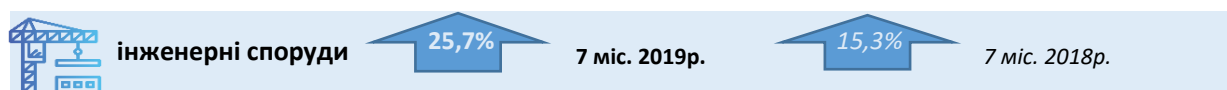
	7 міс. 2018р.	7 міс. 2019р.	Липень 2019р.	Внесок за 7 міс. 2019р. в.п.	Структура, 2018р.
Будівництво, в цілому	8,8	21,8	15,2	-	100
Будівлі	3,1	18,1	20,1	9,0	47,5
житлові	2,1	2,3	11,8	0,6	21,0
нежитлові	4,3	35,4	27,3	8,4	26,5
Інженерні споруди	15,3	25,7	11,3	12,8	52,5

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

За підсумками 7 міс. 2019р. (п/п) у:

Нарощування будівництва нежитлових будівель відбулось в умовах активної інвестиційної діяльності, зокрема, **промислових підприємств** (капітальні інвестиції промисловості у I півр. 2019р. (п/п) ↑ на 30,8%, частка у структурі капітальних інвестицій – 40,3%, внесок у індекс капітальних інвестицій – 12,4 в.п.), підприємств **ВЕД «Державне управління»** (↑ на 45,8%, 5,4% та 2,5 в.п. відповідно); **ВЕД «Професійна, наукова та технічна діяльність»** (↑ у 1,65р., 1,6% та 1,1 в.п. відповідно); **ВЕД «Будівництво»** (↑ на 5%, 10,8% та 0,54 в.п. відповідно) та **ВЕД «Торгівля»** (↑ на 6,3%, 7,9% та 0,5 в.п. відповідно);

Збільшення будівництва інженерних споруд було забезпечено проведенням будівельних робіт на підприємствах **електроенергетики та добувної промисловості** (частка у структурі будівельних робіт – 19,8%), **трубопроводів, комунікацій та ліній електропередачі** (5,4% відповідно), а також на об'єктах **транспортної інфраструктури** (13,7% відповідно) в умовах здійснення будівельно-ремонтних робіт дорожнього покриття. Варто зауважити, що Січень-липень 2019р.

«найбільший позитивний внесок у індекс будівельної продукції мало будівництво інженерних споруд»

будівництво транспортних споруд у поточному році тимчасово стримувалося оскарженням тендерів на здійснення ремонту доріг, що відтермінує початок проведення робіт;
Довідково. Відповідно до «Звіту про використання коштів державного дорожнього фонду» Держказначейства за 7 міс. 2019р. (п/п) видатки фонду ↑ на 46,2% і становили 21,8 млрд. грн.

житлові будівлі

2,3%

7 міс. 2019р.

2,1%

7 міс. 2018р.

Незначне зростання будівництва житлових будівель спостерігалось на тлі зменшення іпотечного кредитування та значної пропозиції новозбудованого житла у попередні періоди. Проте, зростання кількості угод купівлі-продажу свідчить про поживлення на ринку житлової нерухомості.

Довідково. За даними Мін'юсту у І півр. (п/п) кількість договорів купівлі-продажу квартир та житлових будинків зросла на 3,3%. За даними Держстату у І півр. 2019р. (п/п) площа прийнятих в експлуатацію житлових будівель збільшилась у 1,5р., при цьому без урахування площі прийнятої до Порядку* - на 4,3%.

* - Порядок прийняття в експлуатацію індивідуальних житлових, садових, дачних будинків та ін., що за класом наслідків належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), збудовані на земельній ділянці відповідного цільового призначення без дозвільного документа на виконання будівельних робіт – Наказ Мінрегіону від 03.07.2018 №158.

Основними позитивними чинниками були:

зростання капітальних видатків зведеного бюджету (за 7 міс. 2019р. (п/п) капітальні видатки зведеного бюджету номінально зросли на 16,7% і становили 50,3 млрд. грн.);

активна інвестиційна діяльність в цілому (капітальні інвестиції у І півр. 2019р. (п/п) зросли у 1,52р.);

розширення фінансових можливостей будівельних підприємств (у І півр. (п/п) прибутки підприємств ВЕД «Будівництво» зросли у 2,3р.).

Основними негативними чинниками були:

збільшення рівня витратності будівельної діяльності (у І півр. 2019р. (п/п) ціни на будівельно-монтажні роботи ↑ на 9,4% (23,9% за 6 міс. 2018р.), ціни на гумові і пластмасові вироби, іншу неметалеву мінеральну продукцію в межах України - ↑ на 9,8% (12,3% відповідно) та машинобудування – ↑ на 5,4% (17,3% відповідно), заробітна плата (у номінальному обчисленні) у ВЕД «Будівництво» зросла ↑ на 23,6% (23,9% відповідно). Водночас ціни на житло на первинному ринку у І півр. (п/п) ↑ на 6% (5,4% у І півр. 2018р.);

зменшення іпотечного кредитування (за даними НБУ обсяги іпотечних кредитів наданих домашнім господарствам та нефінансовим корпораціям у національній валюті станом на кінець липня 2019р. порівняно з даними станом на кінець липня 2018р. зменшилися на 4,9%).

Регіональний розріз. За 7 міс. 2019р. (п/п) зростання обсягів будівельної продукції спостерігалось у 22 регіонах (14 регіонів за 7 міс. 2018р.). Найбільше зростання – у Вінницькій обл. та Чернігівській обл. (у 2,2р. та 1,7р. відповідно), та Херсонській обл. (у 1,6р.), зокрема, за рахунок високих темпів проведення будівництва інженерних споруд та нежитлового будівництва. Скорочення – у Івано-Франківській обл. (на 12%) та Одеській обл. (на 9,9%), в першу чергу, через значне зменшення обсягів будівництва інженерних споруд.

Примітка. Обрахунок обсягів будівельної продукції у регіональному розрізі відбувається за місцем реєстрації підприємств, а не за територією фактичного здійснення будівництва.

Табл. 2. Регіональний розріз, % п/п

	Найбільші темпи зростання			Найменші темпи зростання / падіння			
	7 міс. 2019р.	внесок, в. п.	частка у структурі 2018р.	7 міс. 2019р.	внесок, в. п.	частка у структурі 2018р.	
Вінницька	2,2р.	3,4	4,0	Ів.-Франківська	-12,0	-0,3	2,3
Чернігівська	1,7р.	0,5	0,8	Одеська	-9,9	-1,3	11,0
Херсонська	1,6р.	0,5	0,9	Полтавська	5,6	0,3	4,9
Кіровоградська	1,5р.	0,5	1,2	Черкаська	6,2	0,1	1,4
Львівська	41,1	2,1	6,1	Запорізька	8,2	0,2	2,7

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Очікування, що до кінця року у будівництві очікується, що, темпи зростання дещо уповільняться, проте за підсумком 2019р. залишатимуться на досить високому рівні та формуватиметься за рахунок попиту на послуги будівництва інженерних споруд та нежитлового будівництва в умовах інвестиційної активності підприємств (проведення ремонтів і реконструкції виробничих потужностей) та бюджетної сфери (оновлення транспортної інфраструктури).

Ризики. Ескалація військового конфлікту, звуження попиту з боку підприємств реального сектору економіки через погіршення їх фінансових можливостей внаслідок стриманішої динаміки цін на зовнішніх ринках, нові санкції з боку РФ, загострення проблем у банківській системі.

Січень-липень 2019р.

«розширення фінансових можливостей для проведення будівельних робіт відбувається як з боку бюджетної сфери, так і окремих підприємств корпоративного сектору, у т. ч. сфери будівництва»

«внесок у індекс будівельної продукції за 7 міс. 2019р. Донецької обл. та Луганської обл. становив «плюс» 0,7 в.п.»

«за підсумком 2019р. у будівництві очікується на уповільнення темпів зростання»